

Kúria ítélete

Az ügy száma: Bfv.III.1.133/2023/10.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Bartkó Levente, a tanács elnöke
Dr. Hornyák Szabolcs János, előadó bíró
Molnár Ferencné dr., bíró
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, bíró
Dr. Varga Eszter, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2024. július 10.

Az ügy tárgya: csalás büntette és más bűncselekmény

Terhelt(ek): terhelt

Első fok: Dabasi Járásbíróság, 6.B.186/2020/55.,
ítélet, tárgyalás, 2022. május 5.

Másodfok: Budapest Környéki Törvényszék, 3.Bf.456/2022/5.,
végzés, tanácsülés, 2023. március 8.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a csalás büntette és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által védője útján benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a

Dabasi Járásbíróság 6.B.186/2020/55. számú ítéletét és a Budapest Környéki Törvényszék 3.Bf.456/2022/5. számú végzését hatályon kívül helyezi, és az eljárást megszünteti.

Elrendeli a terhelt által esetlegesen megfizetett 95.900 (kilencvenötezer-kilencszáz) forint és 379.500 (háromszázhetvenkilencezer-ötszáz) forint eljárási illetéknek a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkori kamatával emelt visszatérítését a terhelt részére.

A kft.1 és a kft.2 magánfél által előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasítja.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Dabasi Járásbíróság a 2022. május 5. napján meghozott 6.B.186/2020/55. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett csalás bűntettében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (5) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett csalás bűntettében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) pont, (4) bekezdés b) pont]. Ezért őt – halmazati büntetésül – 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte, amelynek végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a szabadságvesztés esetleges végrehajtása esetén a terhelt legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Kötelezte arra, hogy bűncselekménnyel okozott kár megtérítése címén fizessen meg 6.324.373 forintot, valamint ezen összeg törvényes kamatát a kft.1 magánfél, továbbá 1.597.657 forintot, valamint ezen összeg törvényes kamatát a kft.2 magánfél részére. Kötelezte arra is, hogy fizessen meg 95.900 forint és 379.500 forint feljegyzett eljárási illetéket. Rendelkezett továbbá a bűnügyi költségről.

[2] Kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2023. március 8. napján meghozott 3.Bf.456/2022/5. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét – az eljárási illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezés pontosítása mellett – helybenhagyta.

II.

[3] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a terhelt a védője útján – a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára és a Be. 649. § (2) bekezdés b) pontjára alapítottn – terjesztett elő felülvizsgálati indítványt elsődlegesen a megtámadott határozat hatályon kívül helyezése és az eljárás megszüntetése, másodlagosan a megtámadott határozat megváltoztatása, és a felmentése érdekében.

[4] Mindenekelőtt arra hivatkozott, hogy a vád tárgyává tett cselekmény valójában egy gazdasági ügylet, amelynek megítélésére elsősorban a polgári jog szabályait kell alkalmazni.

[5] Álláspontja szerint nem lett volna helye pótmagánvádas eljárás megindításának azért sem, mert közte és a sértettek között nem volt közvetlen jogviszony. Az ügyletek során soha nem a saját nevében járt el, hanem ügyvezetőként mindig az általa vezetett társaság képviselőjében nyilatkozott. A sértettek már a büntetőeljárást megelőzően tudomással bírtak arról, hogy gazdasági társaságok közötti elszámolási viszonyról, és nem pedig a közte és a sértettek közötti jogviszonyról van szó. Ennek megfelelően a neki felrótt cselekmény közvetlenül nem sértette a sértettek jogát vagy jogos érdekét.

[6] Hivatkozott arra, hogy a vádindítvány előterjesztésére az irányadó alaki szabályok megsértésével, szabálytalanul került sor. A pótmagánvádló jogi képviselője a kft.2-től már a nyomozati szakban sem rendelkezett a büntetőeljárásra vonatkozó szabályszerű meghatalmazással, a vádindítvány pedig nem tartalmazta valamennyi sértett és a jogi képviselőjük aláírását. Csak az előkészítő ülésen került sor a sértettek nyilatkoztatására a jogi képviselőről, ez azonban a vádindítvány előterjesztésére nyitva álló jogvesztő határidő lejártát követően történt.

[7] Sétélmezte, hogy az eljárt bíróság figyelmen kívül hagyta az irányadó külföldi jog rendelkezéseit, a jelen ügyben érintett kereskedelmi, adó- és cégjogi kérdésekben a magyar jogszabályok ugyanis nem alkalmazhatók automatikusan.

[8] Utalt rá, hogy az eljárás során számos kérdést érintően nem folyt bizonyítás. Ekként nem került bizonyításra, hogy az ltd.1 ügyvezetése során kifejtett cselekménye kifejezetten a sértettek megtévesztésére irányult volna, a sértettek az ő megtévesztő magatartása következtében valótlan tényt valósnak fogadtak volna el, továbbá, hogy a cselekmény haszonszerzésre irányult, és üzletszerű volt.

[9] Leszögezte, hogy mindvégig abban bízott, hogy az általa vezetett gazdasági társaság talpra áll, és visszatér a prosperitása.

[10] A pótmagánvádlók jogi képviselője a felülvizsgálati indítványra tett nyilatkozatában annak elutasítását indítványozta.

[11] Indokai szerint a terhelt lényegében az irányadó tényállás megalapozottságát, az eljárt bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét, és ezen keresztül a bűnösség megállapítását vitatta, amelyre azonban felülvizsgálati eljárásban nincs mód.

[12] Álláspontja szerint az irányadó tényállás megalapozott, mely alapján az eljárt bíróság a vonatkozó anyagi és eljárási szabályok maradéktalan betartásával megfelelő következtetésre jutott a terhelt bűnössége, és cselekményének jogi minősítése tekintetében. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül, amelynek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta.

[13] Kifejtette, hogy a sértett pótmagánvádlók és a terhelt között valóban volt polgári jogi jogviszony, a büntetőeljárás lefolytatását ugyanakkor az ennek alapján kifejtett magatartás indokolta, és tette lehetővé.

[14] A terhelt a cége fizetéseképtelen helyzete ellenére, jogtalan haszonszerzési szándékkal, különböző megtévesztő nyilatkozatokkal vezette félre a sértetteket. A valós helyzetre vonatkozó tényeket tudatosan és manipulatíván elhallgatta, visszaélt az évek alatt kialakult üzleti bizalommal.

[15] A valós tények elhallgatásával a sértetteket tévedésbe ejtette, és a megrendelések ellenértékének ki nem fizetésével a sértetteknek jogtalan haszonszerzés végett kárt okozott. Eseti döntésekre hivatkozva utalt rá, hogy csalást követ el, akit számos nagy összegű tartozást terhel, és jövedelmi, vagyoni viszonyai alapján a teljesítésnek nincs realitása.

[16] Kifejtette, hogy a terhelt felelősségének megállapítása szempontjából az angol adó- és cégjogi szabályozás irreleváns, a büntetőeljárás során ugyanis egyértelműen bizonyításra került az ltd.1 fizetéseképtelen helyzete. A fizetési szándék mindenkor nyilvánvaló hiányát támasztja alá, hogy a terhelt a teljesítési határidő leteltét követően meg sem kísérelte a tartozását rendezni, és az is, hogy a céget eladta egy hajléktalannak.

III.

[17] A felülvizsgálati indítvány alapos.

[18] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szembeni jogi kifogás lehetőségét biztosítja.

[19] A Be. 648. §-a valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, hogy felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van helye, és a jogerős ügydöntő határozatban rögzített tényállás alapulvételével, kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[20] A felülvizsgálati indítvány kifogásolta, hogy a vádindítvány nem tartalmazta a sértettek és jogi képviselőjük aláírását. Ezzel összefüggésben a Be. 649. § (2) bekezdés b) pontjában írt felülvizsgálati okra hivatkozott.

[21] A Be. 649. § (2) bekezdés b) pont szerint eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a magánindítvány, a feljelentés, vagy a legfőbb ügyésznek a Be. 4. § (9) bekezdésében vagy a Btk. 3. § (3) bekezdésében meghatározott rendelkezése hiányában hozta meg.

[22] Jelen ügyben ezekről nyilvánvalóan nincs szó, a felülvizsgálati indítvány valójában a Be. 649. § (2) bekezdés c) pontja alapján előterjesztett.

[23] A Be. 649. § (2) bekezdés c) pont szerint eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát nem az arra jogosult által emelt vád alapján hozta meg.

[24] A Be. 793. § (1) bekezdése alapján, ha a sértett pótmagánvádlóként kíván fellépni, a panaszt elutasító ügyészségnél vádindítványt nyújt be.

[25] A hivatkozott törvényhely (2) bekezdése szerint a vádindítvány tartalmazza

- a) a Be. 422. § (1) bekezdés a)–c) pontjában és a (2) bekezdés a) pontjában felsoroltakat,
- b) a sértett polgári jogi igényét,
- c) a tárgyalásra idézendők és az arról értesítendők indítványozását, illetve

d) azon tanúk vallomása felolvasásának az indítványozását, akiknek a vallomása szükséges a bizonyításhoz, de a személyes megjelenésük a tárgyaláson nem indokolt, illetve a tárgyaláson való megjelenésük aránytalan nehézséggel járna vagy nem lehetséges.

[26] A Be. 793. § (3) bekezdése előírja, hogy a vádindítványt a jogi képviselő is ellátja aláírásával, illetve minősített vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírásával.

[27] Ez utóbbi törvényi rendelkezéssel kapcsolatban az Alkotmánybíróság a következők szerint foglalt állást a 3454/2021. (XI. 3.) AB határozatban.

[28] „A támadott rendelkezés megfogalmazása szerint »[a] vádindítványt a jogi képviselő is ellátja aláírásával illetve minősített vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírásával« [Be. 793. § (3) bekezdés]. A nyelvtani értelmezés alapján az „is” szó kettős aláírásra utal, vagyis a jogi képviselő aláírása mellett egy másik aláírásra is szükség van. Tekintettel arra, hogy a Be. 793. § (1) bekezdése a sértettől szól és arról, hogy ha pótmagánvádlóként kíván fellépni, akkor a panaszt elutasító ügyészségnél vádindítványt nyújt be, így a rendszertani értelmezés arra vezet, hogy a másik aláírásnak a pótmagánvádló aláírásának kell lennie.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint ennek következtében egyértelműen megállapítható a jogszabályi rendelkezés tartalma.” {3454/2021. (XI. 3.) AB határozat [35]-[36] bekezdés}

[29] Az Alkotmánybíróság e határozatában rámutatott arra is, hogy a pótmagánvádló a fellépése esetén nem az állami büntetőigényt érvényesíti, arról ugyanis az államot képviselő ügyészség már lemondott. Ilyen értelemben a fellépése járulékos jellegű, mert csak akkor lehetséges, ha a közvadas eljárás „dominus litise”, vagyis az ügyész abban nem vesz részt {3454/2021. (XI. 3.) AB határozat [38] bekezdés}.

[30] Továbbmenően, „a jogalkotó a Be. rendszerét úgy alakította ki, hogy az általános szabályok után meghatározta az egyes külön eljárásokra vonatkozó eltérő rendelkezéseket. A Be. 61. § a büntetőeljárásban a jogi képviselet általános szabályait tartalmazza, amelynek (2) bekezdése rögzíti, hogy a meghatalmazott képviselő a képviselt személy Be. szerinti jogait gyakorolhatja. Abból a körülményből, hogy a jogalkotó a támadott rendelkezést a külön eljárásban, a pótmagánvádlónak a vádindítvány benyújtásával kapcsolatos kötelezettségei között rögzítette, az következik, hogy a jogszabály rendszerében történő elhelyezése folytán nem állhat ellentétben a Be. azon általános rendelkezéseivel, amelyek a meghatalmazás általános szabályait tartalmazzák, mivel ez a pótmagánvádló számára a kötelező jogi képviselet általános szabályainak érvényesülése mellett egy külön aláírási kötelezettséget teremt.” {3454/2021. (XI. 3.) AB határozat [39] bekezdés}.

[31] A törvény nyelvtani értelmezéséből tehát az következik, hogy a vádindítvány akkor tekinthető szabályosan előterjesztettnek, ha azt a pótmagánvádló és a jogi képviselője is ellátja az aláírásával.

[32] Mivel a pótmagánvádas eljárásban a pótmagánvádló az ügy ura, a vádindítvány aláírásával valójában azt fejezi ki, hogy a büntetőigényét érvényesíteni kívánja.

[33] A pótmagánvádló vagy a jogi képviselő aláírásának elmaradásához a törvény szigorú jogkövetkezményt fűz.

[34] A Be. 794. § (1) bekezdés d) pont egyértelmű szabálya, hogy a bíróság a vádindítványt nem ügydöntő végzéssel elutasítja, ha a vádindítvány nem tartalmazza a 793. § (2)-(3) bekezdésében foglaltakat.

[35] Ebben az esetben a sértett a vádindítvány elutasításáról rendelkező nem ügydöntő végzés kézbesítésétől számított tizenöt napon belül a vádindítványt ismételten benyújthatja [Be. 794. § (2) bekezdés].

[36] Az aláírás(ok) hiányának esetére tehát a törvény a vádindítvány elutasításának kötelezettségét írja elő, lehetőséget ad azonban a hiányok 15 napon belüli pótlására.

[37] Arra azonban nincs lehetőség, hogy a törvényi feltételeknek meg nem felelő vádindítvány alapján a bíróság az eljárást megindítsa, lefolytassa, és időközben – az eljárási törvényben nem szabályozott módon – a különböző hiányok pótlását megkísérelje.

[38] Jelen ügyben az iratok alapján a Kúria megállapította a következőket:

- a nyomozati iratok között elfekszik egy 2017. május 26. napján kelt ügyvédi meghatalmazás, amelyen meghatalmazóként a kft.1 (ügyvezető: pótmagánvádló1), meghatalmazottként a pótmagánvádlók jogi képviselője, ügyvéd van feltüntetve. A meghatalmazás tárgya az „ltd.1 kft.1 felé fennálló teljes tartozás rendezése iránti eljárás (EU fiz. megh. elj., stb.)”. A meghatalmazáson nem szerepel a jogi személy nevében eljáró képviselő aláírása;

- a nyomozati iratok között rendelkezésre áll továbbá egy 2017. október 17. napján kelt másik meghatalmazás, mely szerint pótmagánvádló2 meghatalmazza a pótmagánvádlók jogi képviselője ügyvédet arra, hogy a „kft.2 nevében az ltd.1 ki nem fizetett számlái ügyében eljárjon”;

- a vádindítványt a pótmagánvádlók jogi képviselője ügyvéd jegyzi azzal, hogy a „sértett pótmagánvádlók képviseletében”. A vádindítványon sem az ügyvéd, sem a pótmagánvádlók aláírása nem szerepel, azonban a beadványt digitális aláírással látták el;

- a 2021. szeptember 9. napján tartott előkészítő ülésen az eljáró bíró tájékoztatta a pótmagánvádlók képviselőjét, hogy a nyomozati szakban fellelhető meghatalmazások hiányosak (Dabasi Járásbíróság 6.B.186/2020/26. számú jegyzőkönyv 1. oldal);

- erre a kft.1 képviseletében jelen lévő és a kft.2 képviseletében jelen lévő pótmagánvádlók egybehangzóan akként nyilatkoztak, hogy az általuk képviselt cég nevében megbízzák a szintén jelen lévő ügyvédet a jogi képviselet ellátására (Dabasi Járásbíróság 6.B.186/2020/26. számú jegyzőkönyv 1. oldal);

- az előkészítő ülést követően a terhelt védője a Dabasi Járásbíróságra 2021. szeptember 9. napján érkezett beadványában az eljárás megszüntetését indítványozta abból az okból, hogy a vádindítvány előterjesztésére nem szabályszerűen került sor (Dabasi Járásbíróság 6.B.186/2020/27. számú irat);

- a védő beadványát a bíróság a pótmagánvádlók jogi képviselőjének azzal küldte meg, hogy arra tegyen indítványt;

- a pótmagánvádlók jogi képviselője a 2021. október 29. napján kelt, a Dabasi Járásbíróságra 2021. november 3. napján érkezett beadványában kérte, hogy a bíróság a védő indítványát utasítsa el, és az eljárást folytassa le (Dabasi Járásbíróság 6.B.186/2020/31. számú irat);

- a beadványához mellékelte a kft.1 képviseletében eljáró pótmagánvádló1 2021. szeptember 15. napján kelt nyilatkozatát, mely szerint a terhelttel szemben a Dabasi Rendőrkapitányságon folyamatban volt eljárásban sértettként a 2017. május 27. napján adott meghatalmazás alapján jogi képviselővel járt el. A nyilatkozat szerint „a pótmagánvádas eljárás megindítására és lefolytatására külön megbízást adtam az ügyvédnek, amely során külön meghatalmazás aláírására is sor került. A pótmagánvádlóként történő fellépés érdekében a vádindítvány meghatalmazott jogi képviselőmön keresztül történő előterjesztésére a fentiekre tekintettel kifejezett tudtommal, egyetértésemmel és hozzájárulásommal került sor.” (Dabasi Járásbíróság 6.B.186/2020/31-II. számú irat);

- mellékelte továbbá a kft.2 képviseletében eljáró pótmagánvádló2 2021. szeptember 14. napján kelt nyilatkozatát, mely szerint a terhelttel szemben a Dabasi Rendőrkapitányságon folyamatban volt eljárásban sértettként a 2017. május 27. napján adott meghatalmazás alapján

jogi képviselővel járt el. A nyilatkozat szerint „a pótmagánvádlóként történő fellépés érdekében a vádindítvány meghatalmazott jogi képviselőmön keresztül történő előterjesztésére kifejezett tudtommal, egyetértésemmel és hozzájárulásommal került sor” (Dabasi Járásbíróság 6.B.186/2020/31-IV. számú irat).

[39] A Dabasi Járásbíróság ezt követően az eljárást lefolytatta, és az ügyben ítéletet hozott.

[40] Az ítéletének indokolásában akként foglalt állást, hogy a pótmagánvádlók megfelelő, a törvényben kötelezően előírt jogi képviselővel jártak el. Kifejtette, hogy a pótmagánvádlók a bíróság felhívására a bíróság előtt közokiratba foglaltan pótolták azt a hiányosságot, hogy a nyomozati iratokban fellelhető meghatalmazás másolata valóban nem tartalmazta a kft.l képviselőjének mint megbízónak az aláírását, illetve nem állapítható meg a meghatalmazások általánosan megfogalmazott tartalmából, hogy azok a büntetőeljárás vitelére is kiterjednek-e.

[41] Álláspontja szerint „az ügyvitelre irányuló meghatalmazás a felek egybehangzó akaratát tükröző volt, mely teljességbe ment a büntetőeljárás megindításával, a nyomozás során folytatott jogi képviseléssel, majd a vádindítvány előterjesztésével, ekként azt a formai hiba miatt hatálytalannak tekinteni nem lehetett”.

[42] Hivatkozott a BH 2020.100. számon közzétett egyedi ügyben hozott határozatra, mely szerint a kizárólag a pótmagánvádló jogi képviselője által aláírt pótmagánvád is joghatályos (Dabasi Járásbíróság 6.B.186/2020/55. számú ítélet 13. oldal utolsó bekezdés).

[43] Mindezek alapján jelen ügyben az elsőfokú bíróság az eljárása alatt megkísérelte pótoltatni azokat a hiányosságokat, amelyeket a törvény az eljárás megindításának előfeltételeként ír elő.

[44] Ez az eljárás valójában contra legem tágítja ki a pótmagánvádas eljárás megindításához szükséges feltételek körét.

[45] Ehhez kapcsolódóan a Kúria megjegyzi a következőket.

[46] Az Alkotmánybíróság a 3312/2023. (VI. 21.) AB határozatban vizsgálta azt a bírói jogértelmezést, mely szerint a benyújtott vádindítvány kizárólag a jogi képviselő aláírásával is joghatályosnak tekinthető, mert az adott ügyben érdemben fel sem merülhetett volna az aggály, hogy a jogi képviselő nem a pótmagánvádló akaratának megfelelően nyújtotta be a vádindítványt. Ezzel összefüggésben leszögezte, hogy az eljáró bíróság nem vette figyelembe a 3454/2021. (XI. 3.) AB határozatban írtakat, álláspontja szerint a bíróságok formai szempontból contra legem jogértelmezést folytattak {3312/2023. (VI. 21.) AB határozat [28] bekezdés}.

[47] Megjegyzi a Kúria, hogy a Dabasi Járásbíróság által hivatkozott eseti döntés a 3454/2021. (XI. 3.) AB határozat előtt született, az abban foglaltakat az Alkotmánybíróság a határozata meghozatala során maga is vizsgálta, és azzal ellentétesen foglalt állást {3454/2021. (XI. 3.) AB határozat [28]-[29] bekezdés}.

[48] Jelen ügyben a vádindítvány benyújtásakor hiányzott a pótmagánvádló aláírása, és a jogi képviselő a pótmagánvádas eljárásra a pótmagánvádló részéről érvényes meghatalmazással nem rendelkezett. A vádindítvány a törvényi feltételeknek nem felel meg, ellentétes a Be. szabályaival.

[49] Ehhez képest az iratokból kitűnően az elsőfokú bíróság elmulasztotta a vádindítvány ez okból történő elutasítását, és az előkészítő ülésen megkísérelte a hiányok pótlását. Utóbb a pótmagánvádló csatolt egy olyan nyilatkozatot, amelyben a pótmagánvádlók kifejezésre juttatták, hogy a vádindítvány benyújtása az akaratukkal egyezően történt.

[50] A pótmagánvádló aláírásának elmaradása a vádindítványon azt jelenti, hogy hiányzik az adott perjogi helyzetben az ügy kizárólagos urának, a váddal rendelkezni jogosult pótmagánvádlónak az a nyilatkozata, amely szerint valamely konkrétan meghatározott

személy (terhelt) valamely büntetőtörvénybe ütköző cselekménye (bűncselekmény) [Be. 422. § (1) bekezdés a)-c) pont] miatt e személy megbüntetését kívánja.

[51] Ebből következően a kizárólag a jogi képviselő által aláírt vádindítvány (vád) nem a jogosulttól származó, mely sérelem utóbb nem orvosolható. Jelen ügyben a jogi képviselő pedig még érvényes meghatalmazással sem rendelkezett.

[52] Ezzel összefüggésben a Kúria rámutat a következőkre.

[53] A Be. 794. § (2) bekezdésének fent idézett rendelkezése arra ad lehetőséget, hogy a sértett a vádindítvány elutasításáról rendelkező nem ügydöntő végzés kézbesítésétől számított tizenöt napon belül a vádindítványt ismételten benyújtja.

[54] E rendelkezésből is egyértelmű, hogy a pótmagánvádló aláírásának hiánya az eljárás akadálya, hiszen a vádindítványt – minden további eljárási cselekmény nélkül – vissza kell utasítani, a pótmagánvádas eljárást nem lehet lefolytatni.

[55] Az aláírás pótlására a törvény kizárólag a vádindítvány visszautasítása esetén ad lehetőséget azzal, hogy 15 napon belül a vádindítvány ismét előterjeszthető.

[56] Rámutat a Kúria, hogy a Be. 567. § (2) bekezdés c) pontja akként rendelkezik, hogy a bíróság nem ügydöntő végzésével az eljárást megszünteti, ha a vádat nem az arra jogosult emelte.

[57] A Be. 567. § (3) bekezdés egyértelmű szabálya, hogy a bíróság a Be. 567. § (1)-(2) bekezdésben meghatározott ok észlelésekor nyomban megszünteti az eljárást.

[58] Mindezekből következik, hogy a pótmagánvádló aláírásának pótlására az eljárás későbbi szakaszában nincs törvényes lehetőség, annak észlelését követően a bíróságnak az eljárást nyomban, mérlegelés nélkül kell megszüntetnie.

[59] Mindez egyúttal azt is jelenti, hogy a bíróság hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést követ el, ha anyagi jogerőhatással bíró ügydöntő határozatot hoz olyan esetben, amikor a vádemelésre nem jogosult által emelt vádra tekintettel a vádindítvány elutasításának, illetve az eljárás megszüntetésének lenne helye.

[60] Ez értelemszerűen a felülvizsgálati eljárásra is igaz.

[61] A jogerős ügydöntő határozat meghozatalát követő felülvizsgálati eljárásban – a rendkívüli jogorvoslat tárgyában eljáró Kúria felülbírálati és döntési jogköréből következően – a feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés észlelése, és az ennek megfelelő jogkövetkezmény levonása tekintetében más típusú döntés nem hozható.

[62] Ekként a Kúria a terhelt által védője útján előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálvá a megtámadott határozatokat a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, a Be. 649. § (2) bekezdés c) pontjára és a Be. 567. § (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel a 663. § (2) bekezdés első fordulata alapján hatályon kívül helyezte, és az eljárást megszüntette.

[63] A Be. 856. § (1) bekezdés c) pont záró fordulata alapján a bűnügyi költség címén befizetett összeget a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkori kamatával együtt a terheltnek vissza kell téríteni, ha rendkívüli jogorvoslat folytán a bíróság a terhelttel szemben az eljárást megszüntette. A Be. 857. § (1) bekezdés c) pontja szerint a visszatérítést felülvizsgálat esetén a Kúria rendeli el.

[64] Ezért a Kúria elrendelte a terhelt által esetlegesen megfizetett eljárási illeték mindenkori törvényes kamatával emelt visszatérítését.

[65] A Kúria a sértettek polgári jogi igényét a Be. 560. § (1) bekezdés a) pontja alapján utasította egyéb törvényes útra.

IV.

[66] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2024. július 10.

Dr. Bartkó Levente s.k. a tanács elnöke, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

BÉ